GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior. România şi străinătate: Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ: la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE: O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 45. *Luni, Marţĭ 26 Februariu (10 Martie)* **1885.**

Braşovŭ, 25 Febr. (9 Martie) 1885.

Misiunea comitelui Herbert Bismark, a fiului cancelarului germanŭ, la Londra a avutŭ, precum se vede din scirile cele mai nouĕ, unŭ resultatŭ câtŭ se póte de favorabilŭ.

In situaţiunea strîmtorată, în care se află de presentŭ Anglia, nu putea sĕ-i vină la socotélă guvernului ei de a se strică şi cu puternica Germaniă şi de a uşură astfelŭ Rusiei realisarea planurilorŭ sale îndreptate asupra posesiunei anglese din Indii.

Lordulŭ Granville a lucratŭ fórte înţelepţesce când s'a hotărîtŭ a face principelui Bismark tóte concesiunile posibile, spre a se delatură câtŭ mai curândŭ încordarea provocată prin discursulŭ sĕu din camera lorḑilorŭ. care a displăcutŭ aşa de multŭ cancelaruluĭ germanŭ.

Se asigură că lordulŭ Granville a declaratŭ mai ântêiu că va da cancelarului cea mai complectă satisfacţiune în scrisŭ, esprimându totodată şi părerea sa de rĕu. Dar comitele Herbert Bismarck nu s'a mulţumitŭ cu atâta, ci a pretinsŭ dela Granville, ca sĕ facă o declaraţiune verbală în camera lorḑilorŭ. Granville a împlinitŭ şi acéstă cerere şi se ḑice, că comitele Herbert Bismarck a ascultatŭ din logea diplomaţilorŭ discursulŭ lui.

Acestŭ discursŭ este destulŭ de importantŭ ca sĕ'lŭ schiţămŭ la loculŭ acesta prin câteva cuvinte.

„Eu am vorbitŭ sub presiunea unui vehementŭ atacŭ parlamentarŭ — ḑise Granville — şi vĕdŭ cu sinceră părere de rĕu, că d-lui Bismarck, precum credŭ în urma unei neînţelegerĭ a esenţei discursului meu, i-am causatŭ supĕrare.“

Granville asigură, că elŭ a vrutŭ numai sĕ respingă ataculŭ lui Richmend şi póte că era mai bine, ca în locŭ sĕ vorbéscă de „sfatulŭ“ lui Bismark de a ocupă Egiptulŭ, sĕ fi vorbitŭ numai de „părerea“ lui. „Ce privesce cuvintele: „luaţi-vĕ Egiptulŭ“, e probabilŭ, ḑice Granville, că dacă mi-aşŭ fi pusŭ pe hârtiă mai ântâiu vorbirea, aşŭ fi întrebuinţatŭ unŭ termin mai bunŭ.“ Ear ce se atinge de sdruncinarea încrederei, acésta i-ar căusă lordului Granville cea mai adêncă părere de rĕu, căcĭ elŭ n'a făcutŭ alusiune la împărtăşirile confidenţiale şi amicale despre care vorbesce Bismarck, ci numai la declarările neconfidenţiale de mai târḑiu, din care a dedusŭ, că înainte cu doi anĭ guvernulŭ germanŭ a speratŭ şi a doritŭ, ca Anglia pe viitorŭ sĕ ia asupră-şĭ representarea intereselorŭ Europii în Egiptŭ.

Granville a adausŭ, că elŭ e de părere că este în interesulŭ Europii ca relaţiunile Angliei cu Germania sĕ fie bune, şi nu mai puţinŭ cu Franţa şi cu ceilalţĭ vecinĭ. Ministrulŭ de esterne englesŭ încheiă importantulŭ sĕu discursŭ cu următórele cuvinte: „Declarŭ cu tótă sinceritatea, că tóte nĕsuinţele mele vorŭ fi îndreptate într'acolo, ca sĕ continuu, pe câtŭ mĭ stă în putere, a esecută politica de împăciuire ce a fostŭ schiţată de Bismarck.“

Declarările ministrului de esterne anglesŭ au fostŭ primite de camera lorḑilorŭ cu aplause demonstrative şi dacă principele de Bismack n'a avutŭ altŭ scopŭ, decâtŭ acela de a-şĭ stórce o satisfacţiune strălucită din partea Anglesilorŭ înaintea Europei, atuncĭ elŭ şi-a ajunsŭ scopulŭ pe deplinŭ.

Intrégă pressă anglesă aprobă atitudinea lordului Granville, esprimândŭ speranţa, că amiciţia dintre Anglia şi Germania nu se va mai turbură pe viitorŭ prin nicĭ o ne'nţelsgere. „Standard“ rógă pe Germanĭ, ca sĕ nu mai bănuiască pe Anglesĭ, că ei arŭ fi duşmănoşĭ faţă cu năsuinţele coloniale ale Germaniei.

Intr'adevĕrŭ principele Bismarck a repurtatŭ o victoriă diplomatică, care este cea mai bună dovadă despre influinţa ce o esercită aḑi Germania în concertulŭ statelorŭ europene. Acéstă influinţă este atâtŭ de puternică, încâtŭ n'a trebuitŭ decâtŭ sĕ se lăţéscă scirea, că misiunea lui Herbert Bismarck a succesŭ, pentru ca sĕ se telegrafeze din Petersburg, că este posibilă o aplanare pacifică a conflictului afganŭ dintre Rusia şi Anglia.

Marea întrebare însĕ, care trebue se preocupe aḑi lumea politică, este şi rĕmâne, că óre prin aceea că cresce influinţa Germaniei, se înaintéză sorţii păcii orĭ ai rĕsboiului? Căcĭ în menţinerea durabilă a păcii nu va crede nicĭ unŭ omŭ cu mintea sănătósă, până când statele nu vorŭ înceta a face în continuu pregătirĭ de resboiu.

Aniversarea morţii lui Horia.

Budapesta, în 5 Martie 1885.

Domnule Redactorŭ! Rarĭ suntŭ bucuriile naţiunei române în împrejurările de faţă în carĭ trăimŭ, însă pre câtŭ de rarĭ, pre atâtŭ de multŭ ele îmbracă unŭ caracterŭ adevĕratŭ naţionalŭ. A trebuitŭ ca sĕ soséscă anulŭ o miă şépte sute optŭ-ḑecĭ şi patru, ca naţiunea română condusă de o trinitate, sĕ arăte lumei şi viitoriului, că démnă e de o sórte mai bună decâtŭ aceea ce i s'a croitŭ în decursŭ de secolĭ de mânĭ duşmane, sĕ arăte că din inima ei încă simţulŭ de libertate nu a peritŭ. Acestea suntŭ ideile conducĕtóre ale poporului românŭ de acum o sută de anĭ, cari-lŭ împingŭ la luptă energică spre a'şĭ căştiga drepturĭ de omŭ şi cetăţénŭ, şi a ni le lăsa şi nouĕ, dreptŭ eredire. Lupta pentru libertate i-a costatŭ pe vitejii martirĭ viaţa, ce li s'a smulsŭ din peptŭ în ḑiua de 28 Februariu.

Noi nu numai i plângemŭ, ci i şi sĕrbătorimŭ, şi când împlinimŭ acestŭ actŭ sĕrbătorescŭ ne facemŭ datorinţa cătră patriă.

A trebuitŭ sĕ trécă 100 de anĭ, ca poporulŭ românŭ din tóte unghiurile ţĕrii sĕ vină sĕ-şĭ ridice ochii cătră Atotputerniculŭ pentru sufletele lorŭ şi vĕrsândŭ lacrime pentru ei sĕ-i sĕbătoréscă.

Şi-a ridicatŭ poporulŭ românŭ ochii, nu că dóră elŭ ar dori o nouă repeţire a evenimentelorŭ din trecutŭ, ci numai şi numai ca pentru unii, carĭ au aspiratŭ şi luptatŭ pentru ideea libertăţii, pentru acea idee pentru care — durere — luptămŭ şi noi astăḑĭ, şi atuncĭ când acéstă libertate ni se va oferi şi garanta în tótă puterea cuvĕntului, mai multŭ ca orĭ şi când vomŭ ḑice, că acésta e patria care ne a născutŭ şi acésta va fi care ne va şi înmormênta

Noi nu voimŭ sĕ ne ţinemŭ de axioma „ubi bene ibi patria,“ ci spunemŭ francŭ că în patria acésta voimŭ sĕ petrecemŭ, voimŭ sĕ trăimŭ nu ca servŭ cătră domnŭ ci ca egalŭ îndreptăţiţĭ.

Acesta e rĕsunetulŭ ce a strĕbătutŭ în tótă inima românéscă la amintirea şi serbarea centenarului eroilorŭ noştri.

Ce e dreptŭ, junimea română pestană, — după cum suntŭ informatŭ — nu a serbatŭ în modŭ solemnŭ şi în modulŭ doritŭ aniversarea centenariului, însĕ s'ar înşelă acela, care ar cugetă că ea nu l'a serbatŭ în inima ei, în acestŭ singurŭ locŭ de refugiu, unde numai póte străbate şi dominá asupritorulŭ. Da, junimea română a serbatŭ în inima sa acestŭ mare evenimentŭ, ce numai odată i-se oferesce în viéţă, cugetândŭ totodată că-şĭ împlinesce şi o datorinţă faţă cu naţiunea, faţă cu patria, atuncĭ când ea sĕrbătoresce pre cei ce au luptatŭ pentru binele naţiunei, pentru binele patriei, voidŭ a face fiecărui cetăţénŭ viaţa suportabilă în patria acésta, ca sĕ nu fie necesitate a o părăsĭ, a trece graniţele ţĕrii.

Nefastulŭ circularŭ alŭ Exelenţiei sale Mironŭ Romanu produse şi aicĭ o adevĕrată indignaţiune; ne-amŭ bucuratŭ însĕ din nou vĕḑêndŭ în ḑilele următóre că preoţimea română, conscie de demnitatea sa, conscie de datorinţele sale, nu s'a lăsatŭ a fi condusă de nisce idei rătăcite, ci a păşitŭ energicŭ şi a făcutŭ aceea ce era şi este datorinţa fiesce căruĭ bunŭ patriotŭ.

Nu putemŭ decâtŭ sĕ fimŭ mândri de acestŭ faptŭ alŭ preoţimei, care'şĭ cunósce pe deplinŭ misiunea sa, căcĭ preoţimea, biserica a fostŭ singurulŭ paladiu alŭ limbei şi naţionalităţii, conservându-ni-le prin atâtea timpurĭ de grea cercare.

Felicitămŭ preoţimea, şi felicitându-o, repeţimŭ cuvintele »venerabilului poetŭ românŭ Mureşianu: »Preoţĭ cu crucea 'n frunte.....«

Voila.

Rĕspunsŭ la „o nedumerire.“

Braşovŭ, 18 Februariu.

I.

N'amŭ fi credutŭ niciodată, că colegii noştri dela „Tribuna“ din Sibiiu, carĭ numai erĭ alaltăerĭ au luatŭ condeiulŭ în mână, vorŭ avé cutezanţa de a păşi în publicŭ contra nóstră cu nisce însinuărĭ, ce nu le-amŭ întêmpinatŭ păn' acum nicĭ chiar din partea adversarilorŭ noştri, scriindŭ în Nr. 42 dela 22 Februariu (6 Martie) a. c. următórele:

„Noi suntemŭ mărginiţĭ în lucrarea nóstră prin programulŭ stabilitŭ în conferenţa dela Sibiiu: l'amŭ primitŭ, ne-amŭ angagiatŭ a'lŭ susţiné şi nu ne putemŭ abate dela elŭ. Colegii noştri dela »Gazeta« au o posiţiune mai independentă: ei potŭ sĕ susţină orĭ sĕ combată fără de nicĭ o restricţiune, după cea mai bună convingere a lorŭ. Se póte dér că ei nu admitŭ acelŭ programŭ în tóte amĕnuntele lui, că mergŭ în unele privinţe mai departe decâtŭ a mersŭ conferenţa, că sunt póte chiar de părerea, că dacă Aradanii cu acelŭ programŭ au putută sĕ facă causă comună cu guvernulŭ, Braşovenii totŭ cu acelŭ programŭ potŭ sĕ facă causă comună cu »socialiştii«, ce constituescŭ comitete »iredentiste« sub protectoratulŭ unuĭ Prinţŭ óre care: trebue sĕ ni-o spună dacă suntŭ de aceste părerĭ şi sĕ-şĭ propage ideile, penca o viitóre conferenţă sĕ modifice programulŭ în sensulŭ vederilorŭ lorŭ. Ear dacă nu sunt de aceste părerĭ, atuncĭ se-o spună şi asta, pentru ca ómenii sĕ nu rĕmână în nedumerire asupra întrebării: Ce vrea »Gazeta«?«

Nedumerirea şi insinuările spre care „Tribuna“ se vede împinsă „în modŭ fatalŭ,“ şi fără de nicĭ unŭ temeiu, ar trebuĭ în alte împrejurărĭ sĕ escite numai rîsulŭ nostru. De astădată însĕ nu mai putemŭ glumĭ, căcĭ stămŭ faţă cu-o tendinţă ascunsă şi periculósă şi cu nisce idei perverse, contra cărora datorĭ suntemŭ de-a lua mĕsurĭ profilactice, ca sĕ împedicămŭ contagiulŭ otrăvitorŭ ce l'arŭ puté lăţi asemenĭ idei în sînulŭ poporului nostru.

Cu o naivitate prefăcută colegii noştri dela „Tribuna“ ne întrébă: „ce voiţĭ“? Mărturisimŭ sincerŭ, că nu ne simţimŭ niciodecum îndetoraţĭ de a ne spovedi celorŭ dela „Tribuna,“ de vreme ce trebue sĕ admitemŭ că principiele nóstre şi scopurile, ce le urmărimŭ noi, sunt destulŭ de bine cunoscute tuturorŭ Românilorŭ, cu atâtŭ mai vĕrtosŭ cu câtŭ, — precum „Tribuna“ însăşĭ se vede silită a recunósce — organulŭ nostru „luptă de cincĭḑecĭ de anĭ pentru drepturile némului românescŭ.“

Despre unŭ lucru însĕ publiculŭ românŭ fără îndoiélă că încă nu-şĭ va puté da séma şi acestŭ lucru este: atitudinea „Tribunei,“

care n'a împlinitŭ până aḑĭ încă nicĭ cincĭ-ḑecĭ de sĕptĕmânĭ!

»Amŭ dorí sĕ scimŭ și este unŭ interesŭ publicŭ sĕ se scie — strigă »Tribuna,« din fașă — dacă „Gazeta Transilvaniei" are orĭ nu vederĭ lămurite asupra cestiunii pe care o atinge prin cele reproduse din »Ellenzék...« — adecă asupra așa numiţilorŭ »socialiștĭ« din România, carĭ facŭ causă comună cu elementele subversive.....«

Este „unŭ interesŭ publicŭ" ḑicŭ colegii noștri, dar nu ne spunŭ ce felŭ de interesŭ: unguresců, nemţescŭ orĭ rusescŭ? Căcĭ de sigurŭ, românescŭ și ardelenescŭ nu póte fi, deórece în Ardélŭ n'amŭ pomenitŭ sĕ se fi datŭ până acum nicĭ de urma unui singurŭ socialistŭ!

Ne vorŭ permite însă colegii noștri dela „Tribuna," ca în considerarea pruncieĭ lorŭ, sĕ întórcemŭ fóia și cu atâtŭ mai vêrtosŭ că suntemŭ provocaţĭ, sĕ ḑicemŭ, noi ceștia dela organulŭ „care luptă de cincĭ-ḑecĭ de anĭ acum pentru drepturile némului românescŭ."

Este unŭ interesŭ publicŭ românescŭ și în specialŭ ardelenescŭ sĕ se scie ce scopurĭ și tendinţe urmăresce „Tribuna", care pe de-o parte strigă mereu și în gura mare că poporulŭ românŭ în urma nedreptăţirilorŭ este dispusŭ la „acte nesocotite," ér de altă parte îndréptă cele mai murdare însinuărĭ la adresa celorŭ ce luptă cu credinţă de timpŭ îndelungatŭ pentru drepturile némului românescŭ.

In decursulŭ multorŭ anĭ de luptă, n'amŭ năsuitŭ decâtŭ la egala îndreptăţire a poporului românŭ cu celelalte popóre conlocuitóre și în acésta a nóstră luptă amară și durerósă ne-amŭ feritŭ întotdéuna de a înaintá celŭ mai micŭ neadevĕrŭ la adresa adversarilorŭ noștri politicĭ. Denaturarea faptelorŭ și însinuările le-amŭ privitŭ ca o înjosire și amŭ combătutŭ întotdéuna cu cea mai mare energiă pe aceia, carĭ au recursŭ la asemenĭ mijlóce.

Mĕrturisimŭ dér sincerŭ, că cu adêncă durere sufletéscă amŭ vĕḑutŭ, că „Tribuna", chiar în primulŭ sĕu numĕrŭ a alergatŭ la unŭ asemenea mijlocŭ condamnabilŭ și a însinuatŭ multŭ cercata nóstră naţiune, ḑicêndŭ:

„Celŭ mai de căpeteniă interesŭ alŭ poporului românŭ este de a fi socotitŭ dreptŭ ceea ce în adevĕrŭ este: unŭ elementŭ de ordine și de cultură la hotarele orientale ale monarchiei și unŭ zidŭ de apĕrare faţă cu orĭ și ce periculŭ ce arŭ fi ameninţândŭ patria nóstră din acéstă parte.« (!)

Nu e acésta o cutezătóre însinuare la adresa naţiunei române?

Sciutŭ este că hotarele orientale ale monarchiei nóstre, dela Orșova și pană la Dnistru, suntŭ locuite și de o parte și de alta de Românĭ.

Prin urmare, după cei dela „Tribuna", séu noi Românii de dincóce conspirămŭ, séu Românii de dincolo ameninţă monarchia nóstră cu invasiune.

Noi, cei de dincóce, scie tótă lumea, că luptămŭ pe faţă, lealŭ și cu mijlóce legale pentru a dobêndí în lăuntrulŭ monarchiei drepturĭ egale cu naţiunea maghiară astăḑĭ la putere. Prin urmare „patria nóstră" nu póte fi ameninţată din parte-ne.

Totŭ astfelŭ scia tótă lumea și nu putea sĕ le rĕmână necunoscutŭ nicĭ colegilorŭ dela „Tribuna," că regatulŭ românŭ se aflá, precum și aḑĭ se află multŭ decâtŭ în legăturĭ de intimitate cu monarchia austro-ungară. „Periculŭ" așadér, nicĭ din acéstă parte nu ameninţă „patria nóstră." Dar după posiţiunea geografică, etnografică și politică a statului vecinŭ românŭ, nicĭ nu se póte admite unŭ periculŭ, care ar ameninţá din parte'i „hotarele orientale ale monarchiei nóstre."

Noi, carĭ niciodată n'amŭ presupusŭ despre nisce confraţĭ de a-i noștri ceva rĕu, ci totŭ numai bine, ni-amŭ ḑisŭ atuncĭ, că cei dela „Tribună" nu și-au datŭ sémă când au formulatŭ acelŭ principiu, admisŭ pote de concetăţenii adversarĭ nouĕ, niciodată însĕ de „aprópe totalitatea concetăţenilorŭ noștri românĭ," cum susţinŭ ei; ni-amŭ ḑisŭ acésta mai alesŭ, că erau numai nisce începĕtorĭ în ale politicei și pentru că sperămŭ firmŭ, că prin atitudinea lorŭ următóre vorŭ îndreptá aceea „greșélă de stilŭ" din programulŭ lorŭ, care cuprindea o durerósă însinuare la adresa naţiunei române.

Se împlinesce aprópe unŭ anŭ de ḑile, de când ni-amŭ impusŭ acéstă așteptare și tăcere. Ni-amŭ impus'o ca nisce fraţĭ sincerĭ și binevoitorĭ; ni-amŭ impus'o ca Românĭ lealĭ din consideraţiunĭ mai înalte ale interesului nostru naţionalŭ, care pretindea și pretinde ca cu toţii sĕ fimŭ solidarĭ în lupta contra dușmanilorŭ némului nostru.

Amŭ tăcutŭ, căcĭ eramŭ de firma credinţă că nu ni se va cășuná durerea, ca sĕ ne pară rĕu mai târḑiu de acéstă atitudine frăţéscă. Dacă amŭ greșitŭ vreodată, atuncĭ mĕrturisimŭ că amŭ greșitŭ prin indulgenţa prea mare cu care amŭ petrecutŭ până acuma vorbăriile tendenţióse ale colegilorŭ noștri dela „Tribuna."

Pentru acésta suntemŭ acum pedepsiţĭ cu-o durerósă desamăgire.

Confraţii noștri dela „Tribuna" nu numai că nu au rectificatŭ însinuarea lorŭ din numĕrulŭ primŭ, dér au continuatŭ cu însinuările luându-șĭ deocamdată ca ţintă pe bieţii emigraţĭ ardelenĭ din România și sprijinindŭ din rĕsputerĭ pressa dușmană nouĕ în tendinţa ei de a arĕtá, că din partea acestorŭ emigraţĭ monarchia nóstră ar fi ameninţată de unŭ periculŭ mare.

Până mai erĭ alaltăerĭ totŭ eramŭ încă de credinţă, că lupta „Tribunei" cu pretinsele „elemente subversive" din România era numai unŭ mijlocŭ rĕu alesŭ, spre a aduce faţă cu adversarii noștri dovada superfluă, că noi n'avemŭ nicĭ unŭ amestecŭ cu revoluţionarii din afară și că suntemŭ și rĕmânemŭ unŭ „elementŭ de ordine."

Dar dacă ar fi fostŭ numai acesta sensulŭ „luptei" lorŭ, unde ar fi rĕmasŭ atuncĭ meritele celorŭ dela „Tribuna" de a figurá ca poliţai la graniţele orientale ale patriei nóstre?

Chitindu-se și pândindŭ mereu în drépta și în stânga, colegii dela „Tribuna" au trebuitŭ sĕ dé și peste sêrmanii de noi și cu-o perfidiă ne mai pomenită ne însinuă acum și nouĕ celorŭ dela „Gazeta Transilvaniei," că amŭ fi în stare a face causă comună cu pretinșii „socialiștĭ" „carĭ constituescŭ comitete iredentiste sub protectoratulŭ unui Prinţŭ óre-care."

Și pentru ce acéstă teribilă însinuare?

Pentru că nu ne ocupămŭ de locŭ de pretinșii „socialiștĭ" și de pretinsa primejdiă a „Tribunei," ci ne mărginimŭ a ne ocupa cu necazurile nóstre și cu primejdia ce ne ameninţă în lăîntrulŭ monarchiei nóstre! —

SCIRILE ḐILEI.

Duminecă a fostŭ alegerea Comitetului parochialŭ din cetate. Membri acestui comitetŭ, carĭ împreună cu totŭ ataţĭ membri dela Sf. Nicolae facŭ parte din delegaţiunile scolastice, suntŭ d-nii: Bart. Baiulescu, Diamandi, Manole, D. Stănescu, I. G. Ioanŭ, N. I. Ciurcu. D. Ionciovicíu, N. Străvoiu, Ios. Pușcariu, C. I. Popazu, G. B. Popp, Sim. Damianŭ, Petru Nemeșŭ și Petra-Petrescu.

—0—

La adunarea generală ce se va ţiné în Clușiu la 15 Martie n. pentru constituirea »reuniunei de maghiarisare,« au anunţatŭ presidiului participarea lorŭ: Iosefŭ Pocsa, prefectulŭ comitatului Trei-Scaune; Dominik Sasz, vicariulŭ episcopescŭ evang. reform.; Paul Szarvady, vice-prefectulŭ comitatului Solnocŭ-Dobéca, ș. a. apoi dintre inspectorii scolarĭ primescŭ cu mai mare însufleţire ideia maghiarisărei: Franz Koos, Ladislau Horvath, Ludovic Deak, Mozes Șandor și Ludovic Rethy. Aderarea lorŭ și-au esprimat'o corpurile profesorescĭ dela gimnasiulŭ de statŭ din Sibiiu și dela colegiulŭ reformatŭ din Orăștiă. Din Brașovŭ se vorŭ trimite Dr. Ignatz Weiss, Iulius Nagy și Franz Kabdebo, ér din Tĕrgulŭ Mureșului Dr. Victorŭ Jenei și Gabriel Valyi.

Nostradamus s'a înșelatŭ în prorociile sale, dacă n'a sciutŭ spune că la 15 Martie n. e începutulŭ sfârșitului lumii, adecă a globului actualŭ, căruia îi va lua loculŭ »globulŭ ungurescŭ.«

—0—

Camera de comerţŭ și de industriă din Pesta a înmânatŭ ministrului de agricultură, comerţŭ și industriă o petiţiune, prin care cere desfiinţarea taxei timbrale pe inseratele de ḑiare. Cererea e basată pe împrejurarea, că în Austria acéstă taxă s'a desfiinţatŭ încă din 1874 așa că comerciantulŭ și industriașulŭ din Ungaria e in desavantagiu faţă cu concurenţii streinĭ.

—0—

Poliţia din Pesta a primitŭ o scrisóre anonimă, prin care i se face cunoscutŭ, că s'ar fi plănuitŭ unŭ atentatŭ cu dinamită pe ḑiua de 5 Martie n. asupra duorŭ edificii publice și anume alŭ Curiei și alŭ tablei regescĭ, de a fi aruncate în aerŭ. Consilierulŭ poliţienescŭ Pekary dispuse sĕ se evacueze imediatŭ amêndouĕ oficiele. Poliţiștii au visitatŭ cele douĕ edificii din pivniţă până în podŭ, dar n'au găsitŭ nimicŭ. Peste nópte atâtŭ înăuntru câtŭ și p'afară au fostŭ păzite edificiile de patrule. Acéstă mĕsură a luat'o, în urma sgomotelorŭ de alarmă. și direcţiunea postelorŭ. Sĕ nu fiă și de astă dată vr'o păcălélă, ca cu atentatulŭ asupra ministrului Tisza?

—0—

»Viitorulŭ« din Pesta aduce în fruntea numĕrului sĕu de Duminecă următorulŭ anunţŭ: »Fundatorii fóiei se conchiamă la ședinţa din 12 Martie a. c. pentru resolvirea unorŭ cestiunĭ de mare importanţă.«

—0—

După rapórtele oficiale, sosite în ministerulŭ agriculturii, sĕmănăturile de tómnă rĕmase neacoperite s'au îmbunătăţitŭ în urma timpului mai caldŭ, așa că starea lorŭ se póte numi satisfăcĕtóre; numai în unele ţinuturĭ

FOILETONU.

Carmen Sylva.

»Aus Carmen Sylva's Leben« de Natalie baronesa de Hackelberg. Haidelberg 1885. Librăria universităţii a lui Winter.

Asupra acestei cărţĭ d. Bruno Walden face o dare de sémă în fóia oficială »Wiener Zeitung,« Nr. 45 din 25 Faurŭ 1885, în modulŭ următorŭ:

Este de mare interesŭ, sĕ ne aruncămŭ privirea atâtŭ în viaţa unei poete cu talentŭ, câtŭ și în aceea a unei principese, care își îndeplinesce datorinţa ei de domnitóre în sensulŭ celŭ mai nobilŭ — și în următórele amĕnunte vomŭ puté vedé și pre una și pre cealaltă. Chiar în pruncŭlŭ, pe care autórea (opului de susŭ) nilŭ presintă, se arată sîmburele acestui fenomenŭ duplu.

Ce figură multŭ promiţĕtóre este acéstă principesă de Wied, carea încă în cea mai fragedă pruncíă dă semne de atâta diliginţă, bunătate de inimă și de o natură independentă! Și cu ce înţelepciune pedagogică părinţii acestei copiliţe de o iritaţiă furtunósă, — și carea, în neoboséla sa leșiná când câte-odată se forţá sĕ se repauseze câte cincĭ minute — sciură sĕ o întémpine și cu o priceputá îngăduinţă a nu o lăsa sĕ devină sclava jugului convenţionalităţii.

Este o prea frumósă icónă familiară aceea, ce ni-o schiţéză autórea descriindŭ timpulŭ pruncieĭ și a tinereţii principesei Elisaveta de Wied. Tatălŭ ei, principele Hermann, o natură filosoficŭ dispusă, se ocupá neîntreruptŭ cu scrutarea celorŭ mai înalte probleme ale vieţii și opulŭ sĕu: „Das umbewusste Geistesleben und die Offenbarung« dovedesce viéţa cea originală emfatică a principelui autorŭ. Mama ei este o principesă de Nassau, femee nobilă și de o mare bunătate, cu tăriă de caracterŭ, dotată cu o minte ageră și cu unŭ gustŭ delicatŭ de artă. Acești escelenţĭ părinţĭ se dedicară cu o amabilă îngrijire întru educarea copiliţei lorŭ, carea încă din cea mai fragedă pruncíă da semne de marĭ disposiţii sufletescĭ. Prin o procedere pricepĕtóre sciură sĕ-i conserve sborulŭ ei îndreptatŭ spre unŭ mare scopŭ, și a-i dirige gustulŭ pentru viaţa reală. Câtŭ de înţeleptŭ pricepea mama ei a aduce pe calea cea raţională instinctulŭ de binefacere alŭ principesei, carea bucurosŭ dăruia mai totŭ ce avea, și instrucţiunea cea practică a fetiţei în acéstă direcţiune, se dovedesce într'unŭ modŭ fórte salutarŭ în activitatea de astăḑĭ a reginei Românieĭ. De altă parte, încă îndată dela începutŭ influinţară părinţii asupra concentrării bogatei sale vieţĭ spirituale îndemnându-o, ca din totŭ ce cetea ea cu mai mare ardóre, sĕ-șĭ facă resumate și astfelŭ a cuprinde sîmburele lucrului.

Principesa Elisaveta învĕţă prin acésta încă dela începutŭ, ce este mai de căpeteniă în viéţă, adecă: a deosebí ceea ce este esenţialŭ de ceea ce e neesenţialŭ. Pe lângă o instrucţiune atâtŭ de bogată și escelentă se bucura tênĕra fetiţă și de o mare libertate, ceea ce fù pentru desvoltarea sa propriă de unŭ mare folosŭ; óre întregĭ făcea escursiunĭ prin pădurile dela castelulŭ Monrepos și într'adevĕrŭ rară a putută fi crescută o princesă așa de simplu și de naturalŭ.

Prin aceste escursiunĭ în natura liberă, se desvoltă nu numai iubirea către natură ci și simţĕmêntulŭ poeticŭ alŭ Elisavetei de Wied, cerea de totŭ timpuriu începù a face poesii, însă în modestia sa particulară 'șĭ ascundea încercările poetice dinaintea tuturora. Acéstă duplă viaţă, de o parte într'o atmosferă atâtŭ de înaltă spirituală, de altă parte în natura liberă, influinţă nespusŭ de favorabilŭ asupra neobosélei tinerei fetiţe, ceea ce-i dĕdù pronumele de „Wirbelwind« (vêrtejŭ de vêntŭ); ea 'șĭ concentră mereu activitatea sa spre unŭ scopŭ anumitŭ. Darulŭ răpedei cuprinderĭ cu mintea a principesei o sprijinì puternicŭ. Așa o vedemŭ în alŭ cincĭsprećecelea anŭ alŭ etăţii sale studiindŭ cu o predilecţiune deosebită istoria, aritmetica, geometria, fisica, traducêndŭ autorĭ latinĭ și italienĭ în limba engleză și — ceea ce este mai caracteristicŭ — cetind pe fiecare ḑi trei ḑiare cu dorinţa de a urmări viaţa politică modernă în tóte relaţiunile sale

nordice şi ardelene, mai departe în comitatele Heveşŭ, Aradŭ şi Eisenburg, precum şi în ţinutulŭ fiumanŭ au suferitŭ încâtva de îngheţŭ. Lucrulŭ de primăvară a început în Ungaria de susŭ numai în unele părţĭ. Agricultorii se ocupă cu gunoirea; în alte părţĭ ale ţĕrii cultura de primăvară a începutŭ deja. Soiurile de rapiţă au suferitŭ în genere fórte multŭ de îngheţulŭ nopţilorŭ; în părţile de susŭ ale ţĕrii bântue lipsa de nutreţŭ. Starea sanitară a animalelorŭ este în genere satisfăcĕtóre, numai în unele părţĭ ale Ardélului oile suferŭ de gălbéză. Miei se află în tótă ţéra în numĕrŭ satisfăcĕtorŭ.

—0—

Pe drumulŭ dela Bucuresci la Solnocŭ a dispărutŭ la 9 Februariu unŭ săculeţŭ în care se aflau 17 scrisorĭ cu banĭ în valóre declarată de 17,000 francĭ. Săculeţulŭ a fostŭ primitŭ la Predealŭ în bună regulă de către ambulanţa postală ungară Nr. 16 a căii ferate unguresci şi avea sĕ se predea în Solnocŭ ambulanţei postale a căii ferate austro-ungare, ca sĕ fie espediată la Viena, ceea ce însă nu s'a întêmplatŭ. Cercetarea urmézĕ.

Raportulŭ secretarului generalŭ

asupra lucrărilorŭ academiei române în decursulŭ anului 1884—1885.

(Urmare)

13. Inainte de a încheia capitolulŭ publicaţiunilorŭ amŭ onóre a vĕ arĕta, Domnilorŭ Colegĭ, progresele şi starea actuală a lucrărilorŭ Comisiunii însărcinate cu publicarea colecţiunilorŭ şi lucrărilorŭ istorice rĕmase dela rĕposatulŭ Eudoxiu Hurmazachi.

a. Din seria vulumelorŭ colecţiunii de documente s'a publicatŭ în decursulŭ anului Partea a II-a a Volumului IV, de 86 cóle, din carĭ 74 erau tipărite în anulŭ trecutŭ. Documentele cuprinse în acéstă a II-a parte, care are întinderea obicĭnuită a celorlalte volume, suntŭ parte comunicate de D-lŭ Esarcŭ, iar trei pătrimĭ suntŭ adunate cu cheltuiala fondului publicaţiunilorŭ Hurmuzachi din Archivele de statŭ din Veneţia prin rara bunăvoinţă a D-lui Cecchetti, Directorulŭ acelorŭ archive.

Acestŭ volumŭ de documente (IV. 2) completézĕ volumulŭ documentelorŭ adunate de Hurmuzachi (IV. 1), în aşa modŭ încâtŭ, spre esemplu, istoria lui Mihaiu Vitézulŭ, la care se raportă cea mai mare parte din documentele cuprinse în acele douĕ volume, ni se presintă cu o mulţime de detalii cu totulŭ necunoscute până astădĭ. Pentru anulŭ 1600 cu deosebire putemŭ urmări aprópe dĭ cu dĭ pe eroulŭ nostru în rĕsbóiele şi în combinaţiunile lui politice.

b. Vĕdêndŭ restanţele aşa de bogate şi de preţióse ce au produsŭ cercetările făcute în ajutorulŭ nostru cu atâta bună-voinţă, amŭ continuatŭ a întreţine cele mai bune relaţiunĭ cu persóne carĭ potŭ sĕ ne ajute în aceste cercetărĭ, pe carĭ deocamdată noi nu putemŭ sĕ le facemŭ numai prin propriele nóstre mijlóce. D-lŭ Cecchetti continuă lucrarea sa fecundă şi din timpŭ în timpŭ primimŭ dela D-sa copii de documente de mare preţŭ pentru noi.

Pe de altă parte D-lŭ C. Soranzo, asistentŭ în biblioteca S. Marco din Veneţia, a binevoitŭ a ne oferi ajutorulŭ sĕu, făcêndŭ cercetărĭ în aceea bogată bibliotecă cu scopulŭ de a aduná totŭ ce se află într'însa cu privire la istoria nóstră. Copiile primite ne dau cele mai marĭ speranţe pentru cantitatea şi valórea documentelorŭ ce D-sa ne va procura de acuma înainte.

Cu plăcere mĕ folosescŭ da ocasiunea care mi se presintă în acestŭ momentŭ pentru a vĕ aminti, că începerea acestei relaţiunĭ între Academie şi numiţii învĕţaţĭ dela Veneţia o datorimŭ iniţiativei colegului nostru D-lui N. Kretzulescu, de când în calitate de representantŭ alŭ ţĕrei la Roma a pusŭ unŭ bunŭ începutŭ pentru aceste folositóre relaţiunĭ.

De atuncĭ încóce d-lŭ Obedenaru, membrulŭ nostru corespondentŭ, n'a încetatŭ nicĭ odată a ajuta cu multŭ zelŭ lucrările nóstre în acéstă direcţiune.

c. Fondulŭ destinatŭ pentru publicarea lucrărilorŭ istorice ale lui Eudoxiu Hurmazachi realizase în anii trecuţĭ economiĭ însemnate prin aceea că în decursulŭ anului se tipărea mai puţinŭ decâtŭ era valórea fondului. Comisiunea s'a întrunitŭ în şedinţa la 1/13 Iulie anulŭ trecutŭ şi a luatŭ decisiunĭ ca cu economiile realisate de fondulŭ acestorŭ publicaţiunĭ sĕ se facă lucrărĭ carĭ sĕ completeze si sĕ continue marea operă a lui Eudoxiu Hurmuzachi prin adunarea şi publicarea de alte documente istorice:

Comisiunea a hotărîtŭ anume urmatórele:

1. Ca documentele adunate de D-lŭ Odobescu în archivele Ministeriului de Externe din Parisŭ sĕ se publice din fondulŭ publicaţiunilorŭ Hurmuzachi, combinându-se cu colecţiunea făcută mai înainte de D-lŭ Tocilescu în Biblioteca naţională din Paris, în urma însărcinărilorŭ ce a primitŭ dela Ministeriulŭ Instrucţiunii publice. Aceste douĕ colecţiunĭ se completézĕ reciprocŭ, pentru că documentele diplomatice ale Franciei înainte de circa 1650 au fostŭ depuse în Biblioteca naţională şi numai cele posteriĭre se află în archivele Ministeriului de Externe.

Colecţiunile aceste vorŭ forma douĕ volume carĭ vorŭ fi considerate ca unŭ suplementŭ la colecţiunea lui Hurmazachi, şi vorŭ cuprinde într'unŭ corpŭ documentele ce s'au găsitŭ în Franţa cu privire la Românĭ şi la tóte relaţiunile acelei ţĕrĭ cu principatele române până la anulŭ 1814.

Indată după ce comisiunea a luatŭ acea decisiune, s'a începutŭ tipărirea documentelorŭ. Până acuma s'au tipăritŭ din volumulŭ I 15 cóle (112 pagine), cuprindêndŭ documente pentru anii 1518—1595, parte nepublicate până acuma parte adunate din diferite publicaţiunĭ. Volumulŭ alŭ 2-lea s'a tipăritŭ aprópe întregŭ în 88 de cóle în 4º (704 pagine), cuprindêndŭ documente din anii 1781—1813. Pentru amêndouĕ aceste volume se va face pe lângă unŭ indice cronologicŭ alŭ documentelorŭ, şi unŭ indice analiticŭ şi alfabeticŭ alŭ numelorŭ şi faptelorŭ mai însemnate.

2. Colecţiunea făcută de Hurmuzachi pentru epocele mai vechĭ ale istoriei Românilorŭ, adecă înainte de anulŭ 1576, este fórte restrinsă. Documentele privitóre la acea epocă sunt rĕspândite prin diferite publicaţiunĭ istorice făcute în Ungaria şi în alte părţĭ. Comisiunea a decisŭ ca colecţiunea lui Hurmuzachi, pentru epoca anteriórĕ anului 1576, sĕ fie complectată cu tóte documentele privitóre la istoria nóstră câte se vorŭ fi publicatŭ până acuma.

Cu pregătirea acestei lucrărĭ comisiunea a însărcinatŭ pe d-lŭ N. Densuşianu şi totodată a decisŭ a se procura din fondulŭ sĕu unele din publicaţiunile în carĭ se află documente din epoca numită. D. Densuşianu a începutŭ lucrarea în luna Septemvre şi de atuncĭ a esploratŭ cu minuţiositate mai cu sémă bogatele publicaţiunĭ ale lui Theiner, şi o mare parte din »Codex diplomaticus« a lui Fejer. D-sa a făcutŭ estracte desvoltate din fiecare documentŭ. şi tóte estractele s'au aşedatŭ în ordine cronologică. Materialulŭ alesŭ şi pregătitŭ în acestŭ modŭ până acuma este suficientŭ pentru formarea unui volumŭ întregŭ.

Documentele până acuma studiate se raportă la epoca Cumanilorŭ, la episcopia Milcoviei şi a Cumanilorŭ, la istoria imperiului româno-bulgarŭ, corespondenţa lui Ioaniţŭ domnulŭ Românilorŭ cu Papa Inocenţiu III şi încoronarea sa ca rege alŭ Românilorŭ şi Bulgarilorŭ, resbelele lui Ioaniţŭ şi Ioanŭ Asanŭ cu Grecii şi Latinii, invasiunea Tătarilorŭ, venirea Turcilorŭ în Europa, încursiunile lorŭ în Ţéra-românéscă şi Moldova şi resbelele cu dênşii, în fine relaţiunile internaţionale alŭ ţĕrilorŭ române cu Ungaria, cu Polonia şi scaunulŭ Papalŭ.

Lucrarea va continuá în acestŭ modŭ, şi tipărirea va începe când tóte documentele cunoscute vorŭ fi combinate în ordine cronologică. In acestŭ modŭ vomŭ avé unŭ corpŭ câtŭ se póte mai completŭ alŭ documentelorŭ privitóre la istoria Românilorŭ anteriórĕ secolului alŭ XVII-lea.

O îmbunătăţire a acestei lucrărĭ o datorimŭ bunăvoinţei d-lui Obedenaru, alŭ cărui zelŭ neobositŭ pentru lucrările istorice vĕ este tuturorŭ cunoscutŭ. D-sa a binevoitŭ a luá asupra-şĭ însărcinarea de a face sĕ se colaţioneze cu originalele din Vaticanŭ unele cuvinte şi mai alesŭ nume proprii, carĭ se parŭ a fi greşitŭ tipărite de Theiner. Colaţionarea acésta se face de către paleografii deprinşĭ cu astfelŭ de lucrărĭ. Numele proprii, a cărorŭ descifrare presintă dificultăţĭ şi nu este sigură, vorŭ fi chiar facsimilate după originale.

Colecţiunea documentelorŭ privitóre la istoria Românilorŭ din secolii XIV şi XV s'a îmbogăţitŭ printr'o fórte preţiósă serie de 74 copii fotografice de pe documentele originale din archivele imperiale dela Moscva. Aceste documente scrise parte în limba latină şi altă parte mai mare în limba slavonă, suntŭ tractate de ale domnilorŭ Moldovei şi Ţérei-românescĭ cu Polonia, şi alte scrisorĭ privitóre la relaţiunile ţĕrilorŭ române cu acelŭ regatŭ. Ele au aparţinutŭ archivei de statŭ a Poloniei şi despre aceste documente vorbesce Dogiel, publicândŭ 17 dintre cele latine (Codex diplomaticus, I, 597—623). Multe dintre documentele latine suntŭ numai resumate pe scurtŭ de Dogiel ér altele neamintite cu totulŭ. Acéstă colecţiune de celŭ mai mare preţŭ a trimis'o Academiei d-lŭ colegŭ N. Kretzulescu a cărui rîvnă luminată pentru cercetările istorice ne este de multŭ cunoscută.

(Va urmá.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Karwin, 9 Marţie. — După raportele oficiale despre nenorocirea din Minele de aci, numĕrulŭ celorŭ mântuiţĭ este de 18 ómenĭ, alŭ celorŭ nenorociţĭ 105, carĭ lasă în urmă-le 43 vĕduve şi 79 orfanĭ. Până erĭ înainte de amédĭ s'au desgropatŭ 69 de cadavre.

Nro. 11—1885. reun.

Convocare.

Domnii învĕţătorĭ şi alţĭ bărbaţĭ, membrii ordinarĭ şi ajutătorĭ ai »reuniunei învĕţătorilorŭ gr. or. românĭ din protopresbiteratulŭ Făgăraşului« în sensulŭ §-lui 25 din statute, sunt prin acésta convocaţĭ a lua parte la adunarea generală ordinară din anulŭ acesta, care se va ţinea Joi în 28 Februariu a. c. st. v., la 11 óre a. m., în localulŭ şcólei elementare gr. or. din Făgăraşŭ.

Obiectele:

1. Participarea în corpore la serviciulŭ divinŭ în biserică pentru invocarea duhului sântŭ.
2. Deschiderea adunării în localulŭ şcólei.
3. Iovĕţătorulŭ în faţa scólei ca institutŭ de educaţiune morală, estetică şi religiósă, disertaţiune de Nicolae Aron.
4. Originea şi problema şcólei în generalŭ, în specialŭ problema şcólei nóstre poporale, disertaţiune de Ioanŭ Căpĕtă.
5. Din însuşirile învĕţătorului relative la ţinerea unei disciplinĭ bune în scóla poporală, disertaţiune de Nicolae Ludu.
6. Tractarea limbei maghiare în scóla poporală, disertaţiune de George Taflan.
7. Prelegere practică din Istoria patriei, desvoltată de George Dobrin.
8. Din religiă: tractarea metodico-didactică a tipului caracteristicŭ din Istoria biblică: Iacob şi cu cei 12 fii ai lui.
9. Din geografiă: tractarea metodico-didactică a comitatului Făgăraşŭ dimpreună cu părţile lui constitutive, comună, cercŭ etc.
10. Peneşŭ Curcanulŭ, poesiă de V. Alesandri, declamată de Georgiu Dobrin.

Raportulŭ casarului, curente.

Făgăraşŭ, 16 Faur 1885.

Nicolae Aron, v.-preşedinte. **Nicolae Ludu**, secretarŭ.

DIVERSE.

Omorŭ. — Lunĭ 11 curinte, dice „Democratulŭ" din Ploiescĭ, în timpulŭ nopţei, individulŭ Iorgu Mihăescŭ din subur. bisericei sf. Dumitru, de profesiune găzarŭ, fiindŭ la casa sa cu unŭ băiatŭ, căcĭ soţia sa era la tatălŭ sĕu, aflându-se în cestiune de divorţŭ, pe când mâncá, au venitŭ doi cumnaţĭ ai sĕi: unulŭ tîmplarŭ la Sinaia anume Costică şi altulŭ în serviciulŭ armatei anume Iorgu, şi pe când voiau sĕ mănânce şi ei împreună cu dînsulŭ, acestia l'au apucatŭ de gâtŭ, l'au strangulatŭ şi i-au străpunsŭ corpulŭ de mai multe orĭ cu unŭ pironŭ de ferŭ până l'au lăsatŭ mortŭ şi au eşitŭ din casă p'o ferestră; ér copilulŭ de frică, stândŭ vîrîtŭ sub patŭ, când a venitŭ sora sa, o fată, care se afla dusă în vecinĭ, plângêndŭ a spusŭ faptulŭ şi s'a datŭ alarma. Omorîtorii sunt prinşĭ şi justiţia urmézĕ cu cercetarea. Se crede că omorîtorii au comisŭ acestŭ faptŭ voindŭ sĕ rĕsbune pe sora lorŭ, soţia asasinatului.

***

Unŭ incendiu îngrozitorŭ. — Acum câteva dile, a isbucnitŭ la Dantzig unŭ incendiu într'o casă locuită de trei-spre-dece familii. Mai ânteiu a luatŭ focŭ scara. Cu tóte acestea, pompierii au putulŭ sĕ scape şése persóne. Mai multe altele au săritŭ pe ferestre; trei persóne au fostŭ greu rănite şi douĕ mai uşorŭ, voindŭ sĕ scape sărindŭ. Douĕ persóne şi unŭ copilŭ au peritŭ în flacărĭ.

—0—

O întêmplare nenorocită. — Diarulŭ »L'Echo de Paris« reproduce urmatorulŭ faptŭ diversŭ după unŭ diarŭ din Pirineĭ: O întêmplare fórte nenorocită a întristatŭ oraşulŭ.... Era nópte. Unŭ ţĕranŭ cobora muntele cu cósa pe umĕrŭ. Pe drumŭ, întêlni — fără sĕ-lŭ védă — pe unŭ tĕnĕrŭ păstorŭ care se urca pe acelaşŭ drumŭ. Cei doui ómenĭ se isbiră unulŭ de altulŭ astfelŭ încâtŭ...., — cine ar puté crede! cósa ţĕranului tăiă capulŭ păstorului! Ei bine! suntŭ cu adevĕratŭ ómenĭ carĭ n'au norocŭ.

Câţĭ-va anĭ mai târdiu numai, dedea pe fiecare di trei óre instrucţiune, trei óre lucrá cu tatălŭ ei, patru până în cincĭ óre se esercitá la pianŭ, şi afară de acestea cultivându-se mai departe fără de a se obosi. Nu suntŭ multe fete tinere, carĭ arŭ putea dovedi o astfelŭ de putere de lucru. Şi că tênĕra principesă a fostŭ o instructóre în tótă regula, dovedesce împrejurarea, că unŭ tênĕrŭ sĕracŭ şi bolnăviciosŭ, pre care îlŭ preparase ea singură mai mulţĭ anĭ, fù primitŭ în oraşulŭ Basel în clasa a V-cea la gimnasiu. Chiar din cei dintêi anĭ ai tinereţei sale, afirma principesa, că simte în sine darulŭ de a instruá. Şi totuşĭ ea nu negligea nicĭ când studiulŭ mai departe, căcĭ setea ei cea ferbinte după sciinţă nu concedea acésta. Altcum nicĭ nu era ea o scolăriţă lesne de împĕcatŭ şi la tóte lucrurile întrebá: »pentru ce?« şi »adevĕratŭ este?« Mama sa observà de repeţite orĭ, că ea este o »mică contradicĕtóre« şi că nu dă credĕmêntŭ nicĭ unei autorităţĭ; erá însĕ totuşĭ cu tatălŭ ei de acordŭ, că: „pe nime sĕ nu-lŭ silescĭ la fericirea sa, şi că trebue sĕ laşĭ fiecăruia calea sa propriă." O mare influinţă avù asupra desvoltărei ei şi predicătorulŭ menonitŭ Herder, carele adese însoţia pe principesa în escursiunile ei în liberŭ şi a fostŭ de sigurŭ mai multŭ încredinţatulŭ ei spiritualŭ. Esalţatiunea cea profundŭ religiósă, ce o însoţi ca confirmantă la altarŭ, îi rĕmase pentru întréga viaţa neclintită şi-i fù sprijinŭ la diferite loviturĭ grele ale sorţii. (va urma).

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 7 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	99.20
Rentă de hârtiă 5%	94 25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.25
Bonurĭ rurale ungare	103.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.75
Bonurĭ rurale transilvane	102.75
Bonurĭ croato-slavone	103.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	118.80
Renta de hârtiă austriacă	83.65
Renta de arg. austr.	84.10
Renta de aurŭ austr.	109 20
Losurile din 1860	139 25
Acţiunile băncei austro-ungare	869 —
Act. băncei de creditŭ ung.	311.75
Act. băncei de creditŭ austr.	303.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.79½
Mărcĭ 100 imp. germ.	60.40
Londra 10 Livres sterlinge	124.2

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 23 Februariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92¼	—
Renta rom. amort. (5%)	95¼	—
» convert. (6%)	89½	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32	—
Credit fonc. rural (7%)	101½	—
» „ „ (5%)	85⅜	—
» » urban (7%)	96½	—
» » » (6%)	91½	—
» » » (5%)	84	—
Banca naţională a României	1210	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	296	—
« » » Naţională	215	—
Aurŭ	11.⅜%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 9 Martie st. n. 1885.

	Cump.		Vênd.	
Bancnote românescĭ	Cump.	8.90	Vênd.	8.92
Argint românesc	»	8.80	»	8.85
Napoleon-d'orĭ	»	9.78	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.—	»	11.04
Imperialĭ	»	10.—	»	10.02
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	128.—	»	129.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa micĕ	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clusiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Clusiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.08	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.09	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştia	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşeni	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşeni	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.